

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 16 mars 1900 kl. 4 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion med förslag till ändrad lydelse af 3 § 13:o tryckfrihetsförordningen.

Uti en inom Andra Kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, n:o 145, har herr *H. Hedlund* föreslagit,

att § 3 mom. 13 af tryckfrihetsförordningen måtte erhålla denna förändrade lydelse: »Sedernas vanhelgd, vare sig genom offentliga läror till någon last, särdeles den, som sårar ärbarheten, eller sådana ohöljda och skändliga framställningar af denna lasts utöfning, hvarigenom främjandet af ett förderfligt lefnadssätt åsyftas, eller sådana framställningar, som ockra med otukt eller som, utan allvarlig vare sig vetenskaplig eller konst-

närlig innebörd, till allmänt förderf upphetsa de sinliga drifterna; brottet skall straffas enligt allmän lag, och skriften konfiskeras.»

Till stöd för sitt förslag har motionären anfört:

»Den ändrade lydelse af tryckfrihetsförordningens § 3 mom. 13, som beslöts af 1897 års Riksdag, och som sedan dess är hvilande, väckte åtskillig oro i litterärt intresserade kretsar, en oro, som också gaf sig kraftigt uttryck under den beslutet föregående debatten. Sedan har ärendet behandlats vid senaste svenska tidningsmannamötet den 7—10 augusti 1898 i Visby. Under öfverläggningarna om denna sak har efter hand den gräns, man vill draga mellan det tillåtliga och det otillåtliga i framställningar på det hithörande fältet, med mera klarhet framstått. Den af 1897 års Riksdag godkända lydelsen låter den hos olika personer och samhällsklasser icke mindre än på olika orter och i olika tider vexlande uppfattningen af hvad som sårar tukt och sedlighet utgöra den oberäkneliga och vacklande rättsgrunden för hvad som är att anse som straffbart eller ostraffligt. En så sväfvande lydelse kan efter omständigheterna fria från straff hvad som vore värdt att straffas och med straff drabba hvad som borde gå fritt därför. Momentets nuvarande lydelse har, i all sin otidsenlighet, dock den förtjensten att jemförelsevis tydligt precisera förseelsens beskaffenhet, hvarjemte det vore beklagligt, om vissa träffande uttryck i detsamma skulle försvinna ur vår tryckfrihetsförordning. Derfor synes det ändamålsenligare att bibehålla momentets nuvarande lydelse och tillägga några bestämmelser om hvad man ytterligare vill beteckna som straffbart. Det visar sig lätt, att ett sådant tillägg bör omfatta dels otuktiga framställningar, uppenbart tillkomna af förvärfsbegär, och dels verklig sedeslöshet, der den i skrift framträder äfven utan sagda motiv. Dermed får momentet äfven en systematisk gradation från svårare förseelser till lindrigare.»

Då Riksdagen genom att innevarande år antaga det från 1897 års riksdag hvilande förslag till ändrad lydelse af § 13:o tryckfrihetsförordningen för sin del redan beslutit en förändring af berörda grundlagsstadgande, och då derjemte den af motionären föreslagna lydelsen af samma lagrum synes utskottet icke i något hänseende ega företräde

framför den redan genom Riksdagens beslut formulerade, får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 mars 1900.

På utskottets vägnar:

G. RUDEBECK.

Reservationer:

af friherre *Barnekow* samt herrar *Trygger* och *Johnsson* i fråga om motiveringen; samt

af herr *Dahn*, som ansett, att motiveringen bort affattas sålunda:

»Då Riksdagen genom att innevarande år antaga det från 1897 års riksdag hvilande förslag till ändrad lydelse af 3 § 13:o tryckfrihetsförordningen för sin del redan beslutit en förändring af berörda grundlagsstadgande, och då det därför måste anses olämpligt att ingå i närmare pröfning af motionärens förslag, får utskottet hemställa», o. s. v.

Herr *Boëthius* har begärt att få här antecknad, att han icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.
